

UCHWAŁA Nr/2024
RADY MIEJSKIEJ W MROZACH
z dnia2024 roku

w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób
doznających przemocy domowej w gminie Mrozy na lata 2024-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.), **Rada Miejska w Mrozach, uchwała,co następuje:**

§ 1.

Ustala się Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w gminie Mrozy na lata 2024-2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mrozów.

§ 3.

Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała nr XLVII/449/2022 Rady Miejskiej w Mrozach z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2023-2028 w Gminie Mrozy.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

Adwokat Emil Głusek – pozytywnie zaopiniował Uchwałę pod kątem formalnoprawnym.

UZASADNIENIE

W oparciu o art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) Rada Miejska w Mrozach Uchwałą Nr XLVII/449/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2023-2028 w Gminie Mrozy.

Przepisy, które weszły w życie zmieniają terminologię dotychczas stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową, rozszerzają również dotychczasowe formy przemocy domowej oraz krąg osób na które będą oddziaływać zmienione przepisy.

W związku z powyższym zasadne jest przyjęcie nowego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 oraz podjęcie niniejszej uchwały.

Burmistrz
Dariusz Jaszczak

Załącznik do Uchwały
Nr
Rady Miejskiej w Mrozach
z dnia

mrozy
SIENIECZKI MALOWANE

PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

W GMINIE MROZY

NA LATA 2024-2030

2024

OFICyna PROFILAKTYCZNA

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW.....	2
PRZEMOC DOMOWA	3
DEFINICJA PRZEMOCY	3
FORMY PRZEMOCY	5
SKALA PRZEMOCY W ŚWIETLE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH	6
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	9
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	10
CHARAKTERYSTYKA GMINY MROZY	12
ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ.....	13
DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY MROZY.....	18
ANALIZA DANYCH ZASTANYCH.....	18
WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH.....	22
UCZNIOWIE.....	22
DOROŚLI MIESZKAŃCY	23
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	24
ADRESACI PROGRAMU.....	34
PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	34
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	35
EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU	35
WNIOSKI I PODSUMOWANIE.....	37
SPIS TABEL I WYKRESÓW.....	38
SPIS TABEL	38
SPIS WYKRESÓW	38

WYKAZ SKRÓTÓW

BDL GUS – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

KP – Komisariat Policji

GBP – Gminna Biblioteka Publiczna

GCK – Gminne Centrum Kultury

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

GOSiR – Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji

NGO (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa

NK – Procedura „Niebieskie Karty”

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

pp. – punkt procentowy

UMiG – Urząd Miasta i Gminy Mrozy

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

PRZEMOC DOMOWA

Definicja przemocy

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535), przemoc domowa to *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na:*

niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia

naruszenie ich godności, nietykalności cielesnej lub wolności, w tym seksualnej

szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienie lub krzywdę

ograniczenie lub pozbawienie dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej

naruszenie prywatności lub wzbudzenie poczucia zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej

Źródło: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W odniesieniu do zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu:

- **Intencjonalność** – ma charakter świadomego i zamierzonego działania,
- **Nierównowaga sił** – przewaga jednej ze stron, np. fizyczna, psychiczna czy ekonomiczna,
- **Naruszanie praw i dóbr osobistych** – osoba stosująca przemoc narusza podstawowe prawa osób doznających przemocy, np. nietykalności cielesnej, godności, szacunku itp.,
- **Powodowanie cierpienia i bólu** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy na poważne szkody¹.

Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydentem. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker opisała cykl przemocy przedstawiający 3 fazy zachowań związanych z doświadczaniem przemocy w związku:

1. **Faza narastającego napięcia** – wzrost napięcia i natężenia sytuacji konfliktowych. Osoba stosująca przemoc staje się poirytowana, zdenerwowana i prowokuje kłótnie, a pozostali członkowie rodziny czują strach i niepewność, przez co dążą do złagodzenia sytuacji.

2. **Faza ostrej przemocy** – wybuch gniewu, upust narastającego napięcia. Osoba stosująca przemoc dopuszcza się czynów, których wcześniej by nie wyrządziła.

3. **Faza miodowego miesiąca** – okres okazywania skruchy przez osobę stosującą przemoc, która przekonuje, że sytuacja już się nigdy nie powtórzy.

Po pewnym czasie napięcie znów zaczyna rosnąć i cykl się powtarza, lecz przemoc jest jeszcze gwałtowniejsza, skraca się faza „miodowego miesiąca”, faza narastającego

¹Poradnik dla osób dotkniętych przemocą, Stowarzyszenie OPTA, s.1.

napięcia i ostrej przemocy wydłużają się i mają gwałtowniejszy przebieg, a po pewnym czasie faza „miodowego miesiąca” zanika i pozostają tylko 2 fazy².

Formy przemocy

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

- 1. Fizyczną** – jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być różne, np. złamania, siniaki, poparzenia itp. Powodowana jest poprzez, np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni.
- 2. Psychiczną** – oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, odrzucenie, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, upokarzanie, zawstydzanie).
- 3. Seksualną** – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie stosunku z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
- 4. Ekonomiczną** – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez osobę stosującą przemoc. Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku osoby stosującej przemoc albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.

²<https://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/30-cykle-przemocy-w-rodzinie>.

5. Zaniedbanie – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspakajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych przede wszystkim dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia³. Omawiana forma przemocy dotyczy także relatywnie często seniorów.

6. Cyberprzemoc – przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Zjawisko elektronicznej agresji może przybierać różne formy: od wysłania obraźliwego SMS-a czy e-maila do drugiej osoby, aż po założenie komuś fałszywego konta na portalu społecznościowym⁴.

Skala przemocy w świetle badań ogólnopolskich

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy domowej dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy domowej gromadzonych przez Policję, w 2022 roku ogólna liczba osób doznających przemocy w Polsce kształtowała się na poziomie 71 631, w tym 73% stanowiły kobiety (51 935 osób), 15% – małoletni (10 982 osoby), z kolei 12% – mężczyźni (8 714 osób). W 2022 roku zanotowano 62 244 osoby stosujące przemoc, z czego zdecydowaną większość stanowili mężczyźni, tj. 55 426 osób (89%). W porównaniu do 2021 roku liczba osób doznających przemocy zmniejszyła się o 5,5% (4 130 osób), z kolei liczba osób stosujących przemoc spadła o 4,0% (2 602 osoby).

³ J. Helios, W. Jedlecka, *Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane*, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.

⁴ *Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców*. NASK Akademia, Warszawa 2020.

Wyniki badań ogólnopolskich dotyczące krzywdzenia dzieci są niepokojące: siedmiu na dziesięciu nastolatków w wieku 11-17 lat doświadczyło w swoim życiu przynajmniej jednej z siedmiu kategorii krzywdzenia. Przemocy ze strony bliskich dorosłych doświadczyło 41%, a świadkami przemocy domowej było 15% badanych uczniów. Doświadczenie przemocy domowej niesie za sobą poważne konsekwencje zarówno w okresie dorastania, jak i w dorosłym życiu, a dodatkowo zachowania przemocowe mogą zostać dziedziczone, tzn. przeniesione na dzieci osoby krzywdzonej w przyszłości. Mając na uwadze szeroko dostępną wiedzę o następstwach stosowania przemocy wobec dzieci, szczególnie niepokojące jest to, że część społeczeństwa nadal aprobuje stosowanie kar cielesnych w procesie wychowania. Z Raportu Rzecznika Praw Dziecka z 2017 roku wynika, że połowa Polaków (52%) uważa, iż są sytuacje, kiedy dziecko należy ukarać kłapsem, a zdecydowani przeciwnicy takich zachowań stanowią jedynie 21%.

Z „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie” z 2019 roku wynika, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy domowej. Badanie pokazało, że około 85-90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne. Jednak nadal około 10% dorosłych uznaje zachowania przemocowe za normalne. Ponadto, zdaniem 72% respondentów prawo w Polsce w niedostatecznym stopniu chroni osoby doznające przemocy domowej.

W 2019 roku na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, przeprowadzone zostało „Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie”. Biorący w nim udział specjaliści z zakresu wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy oraz same osoby jej doznające, pozytywnie opowiedziały się za krajowym systemem wsparcia. Szczególną rolę w pracy zespołów interdyscyplinarnych i innych jednostek pełni procedura „Niebieskie Karty”, którą stosuje się w przypadku 90% osób doznających przemocy domowej lub które objęte są pomocą jakichkolwiek służb, instytucji lub organizacji.

Według „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie wobec dzieci” przeprowadzonej w 2021 roku na zlecenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej najpowszechniejszą formą przemocy domowej wobec dzieci w opinii badanych Polaków była przemoc psychiczna, a w następnej kolejności wybrane zostały: zaniedbanie i przemoc fizyczna. Odsetek 19% dzieci w Polsce doznał przemocy fizycznej, z kolei nieznacznie mniej – przemocy psychicznej (18%), z kolei 9% wskazało na przemoc ekonomiczną, a 8% na seksualną. Ponadto 54% mężczyzn i 45% kobiet przyznało się do użycia przemocy wobec dziecka w formie tzw. „dania klapsa”. Większość badanych, którzy byli świadkami przemocy zadeklarowało, że podjęło w związku z tym faktem działania (61%), wśród których najczęściej podano rozmowę, uświadomienie problemu (26%), zgłoszenie na Policję (20%) oraz pomoc społeczną (18%). Co ważne, przeważająca większość Polaków wykazała świadomość, że dziecko, które widzi przemoc między swoimi rodzicami również jest osobą doznającą przemocy (81%).

Warte uwagi są również badania z 2022 roku przeprowadzone na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, na temat skali zjawiska przemocy domowej wśród grup społecznych, które w szczególny sposób są narażona na doznawanie przemocy, a mianowicie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Według tych badań zdecydowana większość osób z niepełnosprawnościami, doznawało przemocy psychicznej (78,1%), natomiast 57,8% wskazało na przemoc fizyczną. Wśród seniorów rozkład procentowy odpowiedzi przedstawia się następująco: przemocy psychicznej doznawało 87,3% badanych, z kolei przemocy fizycznej i ekonomicznej po 43,1% respondentów⁵.

⁵Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz.1232), s. 5-7.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Mrozy. Istotnym elementem **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mrozy na lata 2024-2030** jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doświadczających oraz stosujących przemoc domową. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mrozy na lata 2024-2030.**

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy,
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
- ustawa z dnia 24 sierpnia 2011 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,

- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe,
- ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji,
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań oraz danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrozach, a także założeń Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r.

CHARAKTERYSTYKA GMINY MROZY

*Dane statystyczne umieszczone na grafice pochodzą z 2022 roku [BDL GUS]

■ Gmina Mrozy

■ Pozostałe gminy w powiecie mińskim

4 237

4 400

Przyrost naturalny: -45

1

KULTURA, SPORT

- Gminne Centrum Kultury w Mrozach
- Gminna Biblioteka Publiczna w Mrozach
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mrozach

2

OŚWIATA

- Gminne Przedszkole im. Jana Brzechwy w Mrozach
- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Jeruzalu
- Zespół Szkół w Mrozach
- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Września 1939 r. w Grodzisku

3

POMOC SPOŁECZNA

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrozach
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Dzienny Dom Senior + w Lipinach

ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Mrozy zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny**, który tworzy Burmistrz Mrozów powołując do niego przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego mogą wchodzić także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej (jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do Burmistrza), kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych i innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

- Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
- Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
 - 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonania właściwym podmiotom,
 - 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
 - 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,

- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a,
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mrozy na lata 2024-2030 wraz z obszarami ich działania przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania

Instytucja	Obszar działania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none">▪ Wczesna diagnoza i poradnictwo,▪ udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego,▪ dystrybucja ulotek edukacyjno-informacyjnych,▪ udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej,▪ organizowanie poradnictwa specjalistycznego, specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz terapeutycznej,▪ działania interwencyjne,▪ organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,▪ prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych,▪ udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień,▪ obsługa organizacyjno-techniczna ZI,▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none">▪ Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Komisariat Policji	<ul style="list-style-type: none">▪ Uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”,▪ podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
Placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none">▪ Wczesna diagnoza,▪ przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy,▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none">▪ Wczesna diagnoza,▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”,▪ realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy,▪ udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.

Instytucja	Obszar działania
Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno-pomocowe	<ul style="list-style-type: none">▪ Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej,▪ podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,▪ inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową,▪ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,▪ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc,▪ opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej,▪ monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,▪ dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,▪ realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

Źródło: Opracowanie własne

Można wyróżnić także podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kulturalno-rekreacyjne,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mińsku Mazowieckim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim,
- lokalne organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe.

Zasoby ludzkie:

Zespół Interdyscyplinarny w zakresie realizacji **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mrozy na lata 2024-2030** współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy domowej na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.:

- pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- psychologzy, psychoterapeuci i pedagodzy,
- funkcjonariusze Policji,
- kuratorzy społeczni oraz zawodowi,
- pracownicy socjalni,
- prawnicy,
- pracownicy ochrony zdrowia,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY MROZY

Analiza danych zastanych

W ramach przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, w strukturach Zespołu Interdyscyplinarnego tworzone są grupy robocze (obecnie diagnostyczno-pomocowe), powoływane w zależności od istniejących potrzeb i indywidualnych przypadków. Ich podstawowym zadaniem jest stworzenie i realizowanie planu pomocy rodzinom, stałe monitorowanie ich sytuacji oraz prowadzenie bieżącej dokumentacji podejmowanych działań i uzyskiwanych efektów.

W 2022 roku Zespół spotkał się 6 razy – tyle samo spotkań odbyło się również w 2020 roku, z kolei w 2021 roku było ich o 2 więcej. W celu bezpośredniej pracy z rodzinami, w których dochodzi do zachowań przemocowych w ramach ZI powoływane były grupy robocze. W ciągu omawianych lat ich liczba ulegała wahaniom – w 2022 roku w stosunku do roku 2021 odnotowano spadek na poziomie 27,8%, z kolei w roku 2020 wartość ta utrzymywała się na tym samym poziomie. W 2022 roku grupy robocze spotykały się 34 razy – to o 9,7% więcej niż rok wcześniej oraz o 24,4% mniej niż w 2020 roku.

Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	6	8	6
liczba powołanych grup roboczych	13	18	13
liczba spotkań grup roboczych	45	31	34

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Mrozach za rok 2020, 2021 i 2022

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty

i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

W latach 2020-2022 zauważalne są wahania liczby wszczętych procedur „Niebieskie Karty” – w 2020 roku było to 16 procedur NK, w 2021 roku – 20, natomiast w ostatnim roku poddanych analizie – 13. W 2020 roku większość procedur wszczynanych było przez Policję, natomiast w latach kolejnych (2021-2022) najwięcej formularzy „Niebieska Karta – A” sporządzali pracownicy GOPS. W przypadku liczby zakończonych procedur „Niebieskie Karty” również odnotowano wahania – w roku bazowym (2020) zakończono 20 procedur, w 2021 roku – 15, natomiast w 2022 roku – 16. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Liczba wszczętych procedur "Niebieskie Karty" przez poszczególne podmioty oraz zakończonych procedur w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”, w tym:	16	20	13
▪ Policja	12	5	6
▪ Pomoc społeczna	4	14	7
▪ GKRPA	0	0	0
▪ Oświata	0	0	0
▪ Ochrona zdrowia	0	0	0
liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	20	15	16

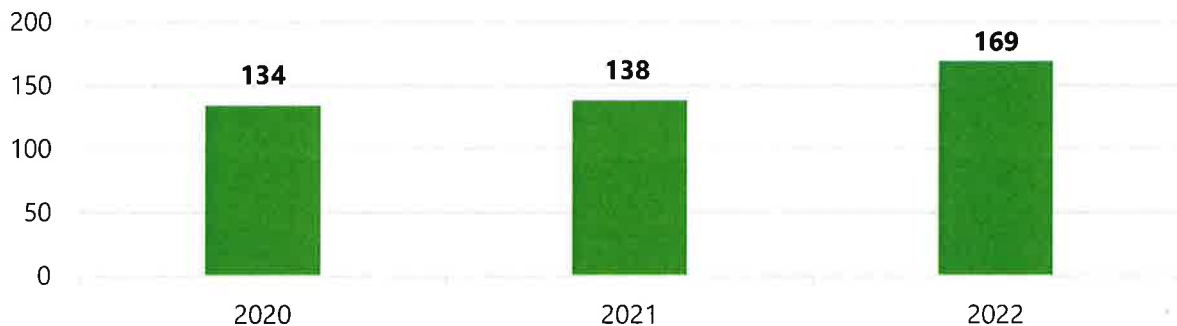
Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Mrozech za rok 2020, 2021 i 2022

W 2022 roku wystąpiono do Sądu z wnioskami o wgląd w sytuację dzieci w 2 rodzinach, co oznacza spadek względem roku poprzedniego o 3 rodziny, z kolei w 2020 nie odnotowano podobnych przypadków.

Na podstawie danych udostępnionych przez Komisariat Policji w Mrozach można zauważyć, że na przestrzeni ostatnich trzech lat nastąpił stopniowy wzrost liczby podjętych interwencji związanych z przemocą domową – w 2022 roku odnotowano 169 przypadków, co oznacza wzrost na poziomie 26,1% względem roku 2020. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższy wykres.

Wykres 1. Liczba interwencji związanych z przemocą domową w gminie Mrozy w latach 2020-2022

Źródło: Dane udostępnione przez Komisariat Policji w Mrozach

Na terenie Gminy nie funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, zapewniający pomoc w zakresie problemu uzależnienia od alkoholu, jak i zjawiska przemocy domowej.

W ramach swoich działań, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzą rozmowy z osobami dotkniętymi przemocą domową, stosującymi ją oraz jej świadkami. Na podstawie danych można dostrzec, iż w 2020 roku GKRPA skontaktowała się z 18 osobami doznającymi przemocy, z kolei w 2021 i 2022 roku było to po 5 osób. W analizowanym przedziale czasu nie odnotowano żadnego przypadku kontaktu członków GKRPA z osobami stosującymi przemoc bądź będącymi świadkami przemocy.

Tabela 4. Liczba osób dotkniętych przemocą, z którymi kontaktowała się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
osoby doznające przemocy	18	5	5
osoby stosujące przemoc	0	0	0
świadkowie przemocy	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020 i 2021 rok. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

W latach 2020-2022 w gminie Mrozy żadna rodzina nie korzystała z pomocy społecznej z powodu przemocy⁶.

⁶Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2020, 2021 i 2022

Wyniki badań ankietowych

W pierwszym kwartale 2024 roku na terenie gminy Mrozy przeprowadzone zostały badania społeczne mające na celu identyfikację występujących wśród mieszkańców problemów społecznych, takich jak uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz przemoc. W badaniu wzięło udział 84 dorosłych mieszkańców oraz 229 uczniów klas V-VIII szkół podstawowych. Poniżej, w formie graficznej, przedstawione zostały wnioski z przeprowadzonych badań.

UCZNIOWIE

- **26,2%** uczniów doświadczyło przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.
- **11,8%** uczniów doznało przemocy ze strony innych uczniów w swojej szkole.
- **17,9%** uczniów doświadczyło przemocy psychicznej.
- **7,9%** uczniów przyznało, że doświadczyło przemocy fizycznej.
- **3,1%** uczniów deklaruje, że doznało przemocy seksualnej.
- **19,7%** uczniów przyznaje, że stosowało przemoc w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.
- **11,4%** uczniów stosowało przemoc psychiczną.
- **11,8%** uczniów stosowało przemoc wobec innych uczniów ze szkoły.
- **50,7%** uczniów dostrzega problem przemocy rówieśniczej na terenie swojej szkoły.
- **13,1%** uczniów doświadczyło cyberprzemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.
- **4,8%** uczniów stosowało cyberprzemoc w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.

DOROŚLI MIESZKAŃCY

- 21,4% dorosłych mieszkańców jest zdania, że przemoc domowa jest często występującym problemem na terenie Gminy.
- 8,3% dorosłych mieszkańców doświadczyło przemocy domowej w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.
- 6,0% dorosłych mieszkańców doznało przemocy ze strony męża/żony.
- 4,8% dorosłych mieszkańców stosowało przemoc w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.
- 51,2% dorosłych mieszkańców jest zdania, że nigdy nie powinno się stosować kar fizycznych wobec dzieci.
- 6,0% dorosłych mieszkańców doznało cyberprzemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Mrozy poprzez realizowanie działań profilaktycznych i wspieranie lokalnego systemu pomocy, zapewniając wysoki poziom usług pomocowych dla mieszkańców Gminy. Cel ten będzie realizowany w następujących obszarach:

01

Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie przemocy domowej poprzez wdrażanie skutecznych programów profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych.

02

Zapewnienie kompleksowej ochrony, wsparcia i pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej.

03

Zmniejszenie liczby przypadków dotyczących przemocy domowej poprzez skuteczne oddziaływanie na osoby ją stosujące, w tym organizowanie terapii i działań edukacyjno-profilaktycznych.

04

Wzrost efektywności interwencji podejmowanych przez służby i podmioty realizujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez ciągłe podnoszenie kompetencji, szkolenia oraz doskonalenie metod pracy.

1. Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie przemocy domowej poprzez wdrażanie skutecznych programów profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych.

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom	Liczba zainicjowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych	ZI, UMiG, GOPS, GKRPA, KP, NGO, placówki oświatowe
2.	Rozpowszechnianie informacji na temat miejsc/osób udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy	Liczba działań podjętych w celu rozpowszechnienia informacji	ZI, UMiG, KP, GKRPA, GOPS, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
3.	Organizowanie, prowadzenie i udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	ZI, UMiG, KP, GKRPA, GOPS, NGO, GBP, GCK, GOSiR, placówki oświatowe
4.	Edukacja dzieci i młodzieży na temat rodzajów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy	Liczba zrealizowanych programów/ warsztatów	UMiG, KP, GKRPA, NGO, GBP, GCK, GOSiR, placówki oświatowe
5.	Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy na terenie Gminy poprzez systematyczne przeprowadzenie badań społecznych wśród mieszkańców i uczniów szkół	Liczba osób objętych badaniem w ramach diagnozy problemu przemocy	GOPS, UMiG, placówki oświatowe

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
6.	Budowa świadomości mieszkańców na temat przemocy domowej oraz związanych z nią innych problemów, poprzez dystrybucję materiałów edukacyjno-profilaktycznych, organizację pogadarek oraz zamieszczanie informacji w mediach lokalnych itp.	Liczba zakupionych materiałów edukacyjnych	ZI, UMiG, KP, GKRPA, GOPS, NGO, placówki oświatowe
7.	Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego	UMiG, NGO, GBP, GCK, GOSiR, placówki oświatowe
8.	Prowadzenie poradnictwa, przede wszystkim poprzez działania edukacyjne ukierunkowane na wzmocnienie funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży	Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	UMiG, placówki oświatowe
9.	Wdrażanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych	Liczba zrealizowanych programów	UMiG, NGO, placówki oświatowe

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
10.	Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez NGO	Liczba zrealizowanych działań	UMiG, NGO
11.	Współpraca z mediami oraz sektorem NGO w celu upowszechniania informacji dotyczących możliwości i form uzyskania pomocy	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych	UMiG, NGO, media

2. Zapewnienie kompleksowej ochrony, wsparcia i pomocy dla osób doznających przemocy domowej.

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Udzielanie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej	Liczba osób korzystających ze schronienia	GOPS, PCPR, UMiG
2.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej	Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa	ZI, GKRPA, GOPS, UMiG, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
3.	Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą domową	Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu problemu przemocy	GOPS
4.	Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”	Liczba rozpoczętych/zakończonych procedur Liczba rodzin objętych procedurą	ZI, GKRPA, GOPS, KP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
5.	Wsparcie socjalne rodzin, w których występuje problem przemocy domowej	Liczba rodzin, które objęto pracą socjalną	GOPS
6.	Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	GOPS

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
7.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez umieszczenie ich w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie środków na ich pobyt	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, z powodu przemocy domowej	PCPR, GOPS
8.	Inicjowanie utworzenia PK dla osób uwikłanych w problem przemocy domowej, w związku z uzależnieniem członka rodziny	Liczba osób objętych wsparciem PK	GKRPA, UMiG
9.	Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych powołanych do realizacji procedur „Niebieskie Karty”	Liczba posiedzeń Zespołu Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych	ZI, GOPS
10.	Udostępnianie baz danych zawierających informacje na temat istniejących placówek udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Liczba podmiotów, którym zostały przekazane aktualne bazy danych	UMiG
11.	Rozbudowa sieci i poszerzenie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Liczba utworzonych w danym roku placówek świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej	UMiG
12.	Współpraca między samorządem a organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Liczba zrealizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	UMiG, NGO

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
13.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową	Liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych/grupowych	UMiG, GOPS, placówki oświatowe
14.	Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej	Liczba opracowanych/zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej	UMiG, NGO
15.	Tworzenie i zwiększanie zakresu działań oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej	Liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej	UMiG, NGO
16.	Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych	Liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej	UMiG

3. Zmniejszenie liczby przypadków dotyczących przemocy domowej poprzez skuteczne oddziaływanie na osoby ją stosujące, w tym organizowanie terapii i działań edukacyjno-profilaktycznych.

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach oraz zobowiązanie ich do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy, w tym do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych	Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w Programie	ZI, KP
2.	Motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – D”	GOPS, ZI
3.	Motywowanie i/lub kierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych stosujących przemoc domową	Liczba osób, które podjęły udział w Programie	ZI
4.	Izolowanie osób stosujących przemoc domową poprzez uniemożliwienie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z członkami rodziny mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego otoczenia i miejsc, w których osoba zwykle lub regularnie przebywa	Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe	KP
		Liczba interwencji związanych z naruszeniem zakazu zbliżania, kontaktowania się lub wstępu, przez osobę stosującą przemoc domową	

lp.	Zadanie	wskaźnik	realizatorzy
5.	Podjęcie działań wobec osób stosujących przemoc, które nie podjęły się uczestnictwa w obowiązkowym programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym	Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia	ZI, KP
6.	Rozpowszechnianie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe instytucji, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową	Liczba przekazanych informatorów	UMiG, KP
7.	Podjęcie działań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”	ZI, KP
8.	Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi	Liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych	GOPS, jednostki prokuratury
9.	Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych i/lub wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny	Liczba programów edukacyjnych i/lub wspierających realizowanych w Gminie	UMiG, NGO

4. Wzrost efektywności interwencji podejmowanych przez służby i podmioty realizujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez ciągłe podnoszenie kompetencji, szkolenia oraz doskonalenie metod pracy.

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Przeprowadzanie szkoleń/ seminariów/konferencji dla pracowników instytucji i organizacji o tematyce udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej	Liczba zorganizowanych szkoleń/seminariów/konferencji	ZI, GKRPA, GOPS, UMiG, KP, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe
2.	Uczestnictwo nowo powołanych członków ZI w obowiązkowym szkoleniu	Liczba członków MZI uczestniczących w szkoleniu	ZI
3.	Uczestnictwo członków grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach, w szczególności w zakresie pracy z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową	Liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych, uczestniczących w szkoleniach Liczba przeprowadzonych szkoleń	ZI
4.	Opracowanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych	UMiG
5.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową	Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego	UMiG

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Mrozy, w tym osób zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- osób i instytucji zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mrozy na lata 2024-2030 zakłada:

- zmianę biernych postaw społeczności lokalnej względem zjawiska przemocy domowej,
- podniesienie jakości funkcjonowania rodzin, w tym promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- poszerzanie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy,
- wzmocnienie efektywności działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc domową,
- wzrost liczby działań dotyczących profesjonalnej pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mrozy na lata 2024-2030** finansowane będą z budżetu Gminy Mrozy oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu Programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej powinny opierać się na:

- ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
- ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć przynajmniej jedną z niżej wymienionych technik badawczych, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) **Kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) **Kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) **Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) **Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanemu problemom.

Proces wdrażania założonych w niniejszym Programie działań i celów oraz informacja o aktywności Zespołu Interdyscyplinarnego w danym roku, będą przedmiotem corocznych sprawozdań przedkładanych Burmistrzowi Mroźów przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Za koordynowanie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mrozy na lata 2024-2030 odpowiedzialny jest przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotykającym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne za sprawą czynników takich jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk osób doświadczających przemocy przed ich oprawcami. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez co rozumie się osoby doświadczające przemocy, stosujące ją oraz jej świadków. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy domowej. Innym czynnikiem mającym znaczący wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu gminy Mrozy stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych, takich jak trwałe zmiany w postępowaniu osób stosujących przemoc domową, prawidłowe funkcjonowanie społeczne oraz emocjonalne osób doznających przemocy domowej itp.

Cele i zadania zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mrozy na lata 2024-2030, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Spis tabel

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.....	15
Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2020-2022	18
Tabela 3. Liczba wszczętych procedur "Niebieskie Karty" przez poszczególne podmioty oraz zakończonych procedur w latach 2020-2022	19
Tabela 4. Liczba osób dotkniętych przemocą, z którymi kontaktowała się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2020-2022.....	20

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba interwencji związanych z przemocą domową w gminie Mrozy w latach 2020-2022.....	20
--	----

